

PROF DR PETER KARL-FRIEDRICH HOSS
(25.04.1937 – 21.12.2018)
IN MEMORIAM

Professor dr Peter Karl-Friedrich Hoss sündis 25.04.1937 Saksamaal Berlin-Wilmersdorfs. Juulis 1955 lõpetas ta gümnaasiumi. Augustist 1955 kuni aprillini 1957 oli Peter Hoss sõjaväeteenistuses. Maist 1957 kuni augustini 1958 töötas ta Saksa Talunike Pangas (Gadebuschi filiaalis) krediidispetsialistina.

Septembrist 1958 kuni detsember 1962 õppis Peter Hoss Berliini Majanduse Kõrgkoolis rahandust, lõpetades diplomeeritud rahandusteadlasena. Seejärel, jaanuarist 1963 kuni augustini 1985 töötas Peter Hoss Berliini Majanduse Instituudis teaduri ja osakonnajuhatajana. Tema uurimistööd olid suunatud raamatupidamise analüüsile ja arendamisele ning kontrollile ja ettevõtete hindamisele.

Maist 1965 kuni juuni 1967 oli ta Berliini Majanduse Kõrgkooli aspirantuuris ning kaitses edukalt väitekirja teemal „Tehnilis-majanduslikud kogemused toodete kvaliteedi mõõtmisel ja hindamisel“. Oma doktoritööd tegi Peter Hoss Berliini Humboldti Ülikooli doktorantuuris olles (juuli 1979 – juuli 1981). Doktoritöö (habilitatsiooni) kaitses ta edukalt teemal „Ettevõtete hindamine“.

Ajavahemikul september 1985 kuni mai 1987 oli ta Berliini Majanduse Kõrgkooli professor ja ettevõtete finantseerimise õppetooli juhataja. Seejärel, juunist 1987 kuni mai 1990 oli ta Potsdami Õiguse ja Valitsemise Kõrgkooli professor ning rahanduse õppetooli juhataja. Maist 1990 kuni oktoober 1990 töötas ta Majandusliku Koostöö Ministeeriumis Berlinis, olles sektoraalse arengupoliitika ja multilateraalse koostöö osakonna juhataja.

Oktoobrist 1990 kuni aprill 1991 oli professor dr Peter Hoss Berlinis Saksa Arengu-koostöö Agentuuri juhataja. Seejärel (aprill 1991) siirdus ta Frankfurti (Main), kus töötas Rahvusvahelise Migratsiooni ja Arengu Keskuses (CIM) grupijuhina (kuni september 2001). Tema tegevus oli suunatud Kesk- ja Ida-Euroopa spetsialistide integreerumise programmide arendamisele ja elluviimisele. Oktoobrist 2001 jäi professor dr Peter Hoss teenitud vanaduspensionile.

Allakirjutanut, töötades Eesti Plaaninstituudis majandusmehhanismi täiustamise laboratooriumi juhatajana, oli au ja rõõm professor Hoss'iga tutvuda ning aktiivselt tööalaselts lävida aastatel 1982–1984 Tallinnas (Peter oli korduvalt töölähetustel Saksa delegatsioonide koosseisus Eestis) ja tolleaegses Ida-Berlinis (siis kui meie olime oma delegatsiooniga endises Saksa DVs sakslastega majandus- ja muid küsimusi arutamas). Sel perioodil elas Peter koos abikaasa Renatega Berliini korteris. Kuigi ka Peter ja tema kolleegid elasid Ida-Berlinis mõneti nn „raudse eesriide taga“, oli meie jaoks nendega suhtlemine ja informatsioon siiski kui hea kogus värsket õhku. Pealegi oli allakirjutanut suurepärane võimalus saksa keeles suhtlemist harjutada (sakslastel oli alati küll ka vene keele tõlk kaasas, sest meil saksa keeles rääkijaid nappis), sest ega meil neid võimalusi sel ajal palju ei olnud.

Professor Peter Hossil oli suurepärane ja asjalik töine läbisaamine ka endise Eesti Plaaninstituudi juhataja dotsent, majanduskandidaat Johannes Küttisega ning hilisema direktori ja Tartu Ülikooli majandusteaduskonna professori dr Heiki Müüriga, samuti asedirektori dotsent, majanduskandidaat Raimond Kalaga ning varasemalt ka Eesti Infoinstituudi direktori ja Tallinna Polütehnilise Instituudi majandusteaduskonna dotsendi, majanduskandidaat Juhani Väljatagaga. Kõik nad meenutasid pärast kohtumisi Peterit hea sõnaga ja positiivselt. Paraku on kõik need tublid kolleegid juba hulk aastaid manalas.

Lisaks eelnimetatud kahepoolsele (saksa-eesti) suhtlemisele toimus 1983. aasta kevad-suvel Kasahstani tolleaegses pealinnas Alma-Atas suurepärane ja igas mõttes heal tasemel ca nädalane nn sotsialismimaade Plaaninstituutide teaduslik-praktiline konverents, kus oli meeldiv jälle nii saksa kui teiste riikide delegatsioonide liikmetega kohtuda. Analooogne konverents (kuigi mõnevõrra väiksema osalejate hulgaga) toimus hiljem (vist oli aasta 1985) ka Tallinnas. Kindel koht nendel konverentsidel oli sakslaste hulgas alati professor Peter Hossil.

Südamlikud suhted ja kohtumised jätkusid ka edaspidi: Saksamaal Berlinis, Frankfurtis (Main), Taunusel ja Berliini läheduses asuvas väikelinnas Prieros'is kauni looduse ja järvede keskel, kus oli Peter ja Renate Hossi kodu-villa pärast Peteri pensioneerumist (näiteks, kohtumine oktoobri lõpul 2010, allakirjutanu mõnepäevasel peatusel Berlinist läbisõidul, enne stažeerimist Greifswaldi Ülikoolis). Aga samuti Eestis, Tallinnas. Viimane vahetu kohtumine oli meil siis, kui Peter oli kruiisi-reisil Läänemerele (ristluslaevaga AIDAblu) koos oma abikaasa Renate ja õe Susanega ning nad peatusid üheks päevaks Tallinna uudistama ja viibisid põgusalt ka allakirjutanu kodus Pirita-Kosel (22. juulil 2012). Kohtumine oli mõnusalt kodune, mille juures olid ka allakirjutanu ema ja isa.

Allakirjutanu on tänulik selle koostöö ja kohtumiste eest, mis meil Peteriga olid ligi 40 aasta vältel. Peter aitas meid palju ka teadustööde ja artiklite retsenseerimisel. See tähendas, et Peter Hoss oli kõrge kvalifikatsiooni ja suurte praktiliste kogemustega majandusdoktor-professor! Professor Peter Hoss oli kvalifitseeritud paljukordne eelretsensent meie ajakirjas avaldatud artiklitele, seda eriti kohaliku omavalitsuse teemadel. Retsenseerimist tegi ta väga asjatundlikult ning võttis seda suure vastutustunde ja põhjalikkusega. Selle eest talle palju tänu, ka artiklite autorite poolt!

Allakirjutanu tundis Peter Hossi kui äärmiselt sõbralikku, kohusetundlikku ja abivalmis inimest. Temaga suhelda, asju ajada ja diskuteerida oli puhas rõõm. Meil olid kohtudes väga huvitavad vestlused, väljasõidud ja jalutuskäigud (näiteks Maini äärses Frankfurtis ja lähedal asuval Taunusel, tema ja Renate villas Prieros'is ning mujal, ka Eestis)! Paraku jäid meil paljud huvitavad diskussioonid Peteriga lõpetamata (näiteks Nord Stream jms ...!?). Vahetasime ka Jõulu- ja Uue Aasta tervitusi!

Vanemaks saades, otsustati Prierosi kodumaja (kus keldrikorrusel asus suurepärane ja paljude heade tööriistadega sisustatud Peteri töötuba kodumajapidamise vajalike tööde tegemiseks ning maja taga kanali ääres seisis mootorpaat vabal ajal kohalikus järvis, jõgedel ja kanalitel ringisõitmiseks – kalapüügiks ning looduse nautimiseks) ära müüa

ning septembrist 2018 elasid Peter ja Renate Hoss jälle Berlinis, seekord Berliini idaosas Biesdorfis (Marzahn-Hellersdorfi linnarajoon), mitte kaugel Berliini Loomapargist (mitte segi ajada Berliini Loomaaiaga) ja Baggerjärvest.

Professor dr Peter Karl-Friedrich Hoss suri pärast lühikest rasket haigust 21.12.2018 Berlinis ning maeti 5.02.2019 urnimatusel Berlinis Biesdorfi linnakalmistule¹. Kõige lähedasematest inimestest jäid teda leinama abikaasa Renate, õde Susanne, poeg Alexander ja tütar Gerlinde.

Puhka rahu, sõber Peter!

Jaanuaris-veebruaris 2019
Tallinnas, Pirita-Kosel

Parimate mälestustega,
Peter Hossi kauaaegne kolleeg ja sõber
Matti Raudjärv

---

¹ Allakirjutanul ei õnnestunud kahjuks professor dr Peter Hossi matusele sõita, kuna selle kurva teate saamise ajal oli isa Arved raskes seisus Tallinnas haiglas, kus suri 26.01.2019. Arved Raudjärve ärasaatmine toimus 02.02.2019 Ambla kirikus ning ta sängitati Ambla rahula mulda. Maha jäid 92-aastane abikaasa Salme, poeg Matti ja tütar Maarika, pojatütar Mari-Liis pojaga ning tütrepoeg Jarno ja türetütar Girli oma lastega.